

تاریخ علوم پزشکی در ایران و اسلام

۱. سنت ثبت تجارب پزشکی در میان کدامیک از پزشکان یا شاگردان مکتب طبیبی آنها دیده می‌شود؟
 الف) ابن زهر
 ب) محمد بن زکریای رازی
 ج) عدنان عین زربی
 د) همه موارد
۲. تکنیک جراحی کاتاراکت (ماء نازل) به وسیله سوزن معروف به قدح در کدام تمدن ریشه دارد؟
 الف) دوره اسلامی
 ب) ایران پیش از اسلام
 ج) هند
 د) مصر
۳. کدامیک از پزشکان زیر تالیف مستقلی در موضوع الحمیات (تب‌ها) دارد؟
 الف) اسحاق ابن سلیمان
 ب) ابن سینا
 ج) جالینوس
 د) سید اسماعیل جرجانی
۴. کنستانتین آفریقایی مترجم معروف آثار طبیبی عربی به لاتین مربوط به کدامیک از مراکز و مکاتب اروپای قرون وسطی است؟
 الف) سالرنو
 ب) جنوب فرانسه
 ج) جنوب اسپانیا
 د) هیچکدام
۵. کدامیک از پزشکان و دانشمندان زیر رسائلی در موضوع امتحان کردن پزشکان جهت سنجش دانش طبیبی آنها نگاشته‌اند؟
 الف) محمد بن زکریای رازی
 ب) یوحنا ابن ماسویه
 ج) حنین بن اسحاق
 د) همه موارد
۶. کدامیک از پزشکان زیر شرحی بر ادویه مفرده کتاب الحشائش دیسقوردوس نوشت؟
 الف) حنین بن اسحاق
 ب) ابن جلجل
 ج) داوود انطاکی
 د) ابن نفیس
۷. قدیمی‌ترین نگاره از لایه‌های چشم و تصاویر آن در آثار کدامیک از پزشکان زیر برجا مانده است؟
 الف) حنین بن اسحاق
 ب) علی بن عیسی کحال
 ج) عمار موصلی
 د) زرین دست
۸. بیمارستان مشهور نوری در کدامیک از مناطق زیر تاسیس شد؟
 الف) بغداد
 ب) سوریه
 ج) شیراز
 د) قرطبه
۹. بیمارستان بدری در کدامیک از مناطق زیر قرار داشت؟
 الف) دمشق
 ب) قاهره
 ج) بغداد
 د) یمن

- ۱۰ کدامیک از پزشکان زیر تجارب شخصی خود را در درمان ثبت کرده‌اند؟
 الف) ابن سینا (ب) رازی (ج) زهراوی (د) گزینه ب و ج
- ۱۱ ترجمه لاتین کدامیک از کتاب‌های زیر در اروپای قرون وسطی در دانشگاه‌ها تدریس می‌شود؟
 الف) التصریف زهراوی
 ب) المنصوری محمد بن زکریای رازی
 ج) کامل الصناعه اهوازی
 د) گزینه ب و ج
- ۱۲ کدامیک از پزشکان زیر با قانون ابن سینا و سبک نگارش آن مخالفت ورزید؟
 الف) زهراوی (ب) ابن زهر (ج) ابن رشد (د) ابن جزله
- ۱۳ کدامیک از نویسندگان زیر تالیف مستقلی در مورد حیوانات و خواص آنها دارد؟
 الف) ارسطو
 ب) عبیدالله بن بختیشوع
 ج) ابن نفیس
 د) گزینه الف و ب
- ۱۴ ابن سینا در نگارش کتاب القانون فی الطب از کدامیک از مناطق زیر عبور کرده است؟
 الف) ری (ب) جرجان (ج) هیچکدام (د) گزینه الف و ب
- ۱۵ کدام بیماری از جمله بیماری‌های رایج در شبه جزیره عربستان در دوره جاهلی بوده است؟
 الف) دیابت (ب) نقرس (ج) مالاریا (د) هموفیلی
- ۱۶ از نظر اولمان دلیل ناتوانی اعراب شبه جزیره برای مقابله با بیماری‌ها چه بوده است؟
 الف) عدم رعایت بهداشت محیط
 ب) عدم شناخت اسباب بیماری‌ها
 ج) گران بودن درمان
 د) ورود بیماری‌ها از خارج شبه جزیره
- ۱۷ از نظر اولمان نوشته‌های موسوم به طب النبوی (ص) به چه منظور گردآوری شد؟
 الف) برای مقابله با طب دوران جاهلیت
 ب) جهت مخالفت با طب یونانی
 ج) ترویج نگاه دین نسبت به پزشکی
 د) گرامی‌داشت پیامبر اسلام (ص)
- ۱۸ کدام مترجم قرون وسطی لاتینی با حنین بن اسحاق مقایسه می‌شود؟
 الف) ژرارد اهل کرمونه
 ب) آدلارد اهل باث
 ج) جان اهل سیویل
 د) کنستانتین اهل افریقیه

- ۱۹ مفهوم درجات چهارگانه تاثیر دارو از تعالیم کدام طبیب بوده است؟
 الف) دیسقوریدس ب) اوریباسیوس ج) جالینوس د) بقراط
- ۲۰ معروف‌ترین ترجمه الحشائش به عربی متعلق به کدام مترجم است؟
 الف) قسطا بن لوقا
 ب) اسطفان بن باسیل
 ج) حبیبش الاعسم
 د) اسحاق بن حنین
- ۲۱ کدام کتاب از جمله کتاب‌های ترجمه شده از فارسی میانه به عربی است؟
 الف) کتاب فی علل النساء
 ب) کتاب القارورة
 ج) کتاب ابدال الادویة
 د) کتاب اوجاع المفاصل
- ۲۲ از نظر اولمان دیدگاه جالینوس در آناتومی متأثر از کدام منبع بوده است؟
 الف) اطباء اسکندریه ب) آراء بقراط ج) آراء افلاطون د) پزشکان بیزانس
- ۲۳ بنیانگذار کتاب‌های چشم پزشکی در عصر تالیف چه کسی بود؟
 الف) یوحنا بن ماسویه
 ب) علی بن ربن طبری
 ج) حنین بن اسحاق
 د) ابوالحسن ترنجی
- ۲۴ از نظر اولمان خالص‌ترین شکل پزشکی عربی جالینوسی را در کدام کتاب می‌توان دید؟
 الف) قانون ب) الحاوی ج) فردوس الحکمه د) کامل الصناعه
- ۲۵ از نظر اولمان مدرسه پزشکی سالرنو با آثار چه کسی احیاء شد؟
 الف) کنستانتین افریقی ب) ژرارد کرمونیایی ج) استفان انطاکی د) ویلیام هاروی
- ۲۶ از نظر اولمان ابن نفیس گردش خون ریوی را بر چه اساسی دریافت نمود؟
 الف) پژوهش نظام‌مند بر روی کارکرد اندام
 ب) تشریح
 ج) استنتاج منطقی
 د) تصادفی
- ۲۷ کدام نویسنده در سده هشتم هجری/چهاردهم میلادی شرح دقیقی از علائم طاعون ارائه کرده است؟
 الف) قطب الدین شیرازی
 ب) ابن جزار قیروانی
 ج) ابن خلدون
 د) لسان الدین بن خطیب

- ۲۸ اولمان علی بن عباس مجوسی را در عدم ارائه مبنای نظری تشخیص درجه قوت و تاثیر دارو به کدام طبیب تشبیه کرده است؟
 الف) دیسقوریدس (ب) بقراط (ج) جالینوس (د) علی بن بن طبری
- ۲۹ رشد دانش در هر تمدنی معلول کدامیک از موارد زیر نمی‌باشد؟
 الف) ثبات سیاسی (ب) فضای علمی حاکم بر جامعه (ج) نوابغ علمی (د) حمایت طبقه حاکمه از دانش
- ۳۰ در تاریخ به تالیفات و کتب کدامیک از فرمان‌روایان ساسانی زیر اشاره شده است؟
 الف) اردشیر بابکان (ب) هرمز چهارم (ج) یزدگرد سوم (د) بهرام گور
- ۳۱ بن و اصل پزشکی در اندیشه ساسانی کدام گزینه زیر است؟
 الف) تجربه و دانش (ب) فرزاندگی اورمزدی (ج) نور (د) تقابل خیر و شر
- ۳۲ در اندیشه ساسانیان مهم‌ترین عامل بیماری غلبه کدام کیفیت زیر بوده است؟
 الف) گرمی و تری (ب) گرمی و خشکی (ج) سردی و تری (د) سردی و خشکی
- ۳۳ رئیس دستگام و نظام پزشکی در دوران حکومت ساسانی چه نامیده می‌شده است؟
 الف) درستبذ (ب) اوروارو بئشز (ج) ایران درستبذ (د) داد بئشز
- ۳۴ مانسر پزشکان را معادل کدام دسته از متخصصین پزشکی امروز می‌توان دانست؟
 الف) جراح (ب) داروساز (ج) روانپزشک (د) پزشکی قانونی
- ۳۵ اشته پزشک معادل بوده و با طبابت می‌نموده است.
 الف) پزشک عمومی / گیاهان دارویی (ب) پزشک عمومی / قانون طبیعت (ج) گیاه پزشک / گیاهان دارویی (د) گیاه پزشک / قانون طبیعت
- ۳۶ مطابق کتاب بندهش، کدام گزینه زیر تعریف درستی از تره می‌باشد؟
 الف) هرچه را برگ بويا و به دست ورز مردمان کشته شود و همواره هست.
 ب) هرچه به خوراک هر روزه شایسته است و چون بر بستانید، بن بخشکد.
 ج) هرچه را بار شایسته خواربار مردمان باشد و یا نباشد و سالوار باشد.
 د) هرچه با نان و خوراک خوردن میهمان است.
- ۳۷ کدام پزشک زیر در عصر یزدگرد اول ساسانی به سفارت از سوی روم به دربار ساسانی آمده و ضمن درمان شاه، فرمان آزادی کلیسای ایران را به سال ۴۰۹ میلادی می‌گیرد؟
 الف) تیادوق (ب) ماروتا (ج) تیادوروس (د) اورانیوس
- ۳۸ در متون زرتشتی چنین باوری وجود داشت که، اگر در بیمار واجد نیروی حیاتی بود، طبیب حاذق می‌توانست دواهای مفید بدهد و مریض را بهبودی بخشد.
 الف) خون (ب) کبد (ج) قلب (د) روح

- ۳۹ نخستین شواهد موجود از کشف گردش خون ریوی به کدام شخصیت یا دوران زیر مرتبط می‌شود؟
 الف) ویلیام هاروی (ب) ابن نفیس (ج) دوران ساسانی (د) جالینوس
- ۴۰ کدامیک از کتب زیر احتمالاً در حوزه مینو پزشکی بوده است؟
 الف) جامع خوز (ب) پشق شماهی (ج) شابرکان (د) کناش خوز
- ۴۱ بنا به روایات ملی و اساطیری ایران کدامیک از پادشاهان سلسله پیشدادی زیر در بسط مفهوم سلامتی پیشگام بوده است؟
 الف) جمشید (ب) رستم (ج) کیومرث (د) ثریته
- ۴۲ کدامیک از شخصیت‌های زیر در اساطیر ایران باستان و وداها عنوان خدای پزشکی را داشته است؟
 الف) اوجاهور (ب) ثریت (ج) برزویه طبیب (د) جاماسب
- ۴۳ "هماک پزشک" در بندهش به کدامیک از اسطوره‌های پزشکی زیر اشاره دارد؟
 الف) تریته (ب) جاماسب (ج) فریدون (د) سیمرغ
- ۴۴ بیماری «کد» (Kada) به کدام گزینه زیر اطلاق می‌شده است؟
 الف) جرب
 ب) ضرب دیدگی استخوان
 ج) حالت تهوع
 د) طاعون
- ۴۵ در کدام سلسله زیر، گزارش‌های مبنی بر شیوع بیماری‌های واگیر، بیشتر وجود دارد؟
 الف) ساسانیان (ب) هخامنشیان (ج) اشکانیان (د) مادها
- ۴۶ تشخیص مسری بودن جذام از توفیق‌های کدامیک از تمدن‌های زیر بوده است؟
 الف) انشان (ب) عیلام (ج) آشور (د) بابل
- ۴۷ کدامیک از دسته پزشکان زیر با اوراد مقدس درمان می‌نمودند؟
 الف) اورور پزشک (ب) کراتو پزشک (ج) داد پزشک (د) مانتره پزشک
- ۴۸ گیتی پزشکان در کدامیک از طبقات اجتماعی دوره ساسانی قرار داشتند؟
 الف) روحانیون (ب) دبیران (ج) صنعتگران (د) ارتشتاران
- ۴۹ جراحی سینه آتوسا توسط کدامیک از پزشکان یونانی زیر انجام پذیرفته است؟
 الف) دموکدس (ب) کتزیاس (ج) اورانیوس (د) اوجاهور
- ۵۰ بر اساس باورهای زرتشتی، کدامیک از گیاهان زیر در دنیای مادی سرور گیاهان است؟
 الف) چوب انار (ب) سپند (ج) هوم (د) گرگر
- ۵۱ در موضوع رویش گیاهان در اسطوره مرگ گاو نخستین، کدامیک از خواص درمانی برای گیاه ماش ذکر شده است؟
 الف) گند اکومن (ب) تنگی نفس (ج) سلامت خون (د) مشکلات کبد

- ۵۲ بنیاد پزشکی از نگاه حارث ابن کلدیه در مصاحبت باقی مانده وی با خسرو انوشیروان، کدام گزینه زیر می‌باشد؟
 الف) پرهیز و خویشتن‌داری از شکم‌بارگی
 ب) فعالیت و ریاضت بدنی
 ج) فرزاندگی اورمزدی
 د) بهداشت و نظافت
- ۵۳ کدامیک از پادشاهان ساسانی جندی شاپور را به بزرگترین مرکز طبی دنیای باستان ارتقاء دادند؟
 الف) خسرو پرویز ب) اردشیر بابکان ج) شاپور اول د) خسرو انوشیروان
- ۵۴ نخستین کتاب فارماکوپه (قرابادین) داروسازی باقیمانده در تاریخ، تالیف کدام شخصیت زیر است؟
 الف) جالینوس ب) دیسقوریدوس ج) سابور ابن سهل د) رازی
- ۵۵ مطابق پزشکی دوره ساسانی روح حیوانی در کدام اندام زیر قرار دارد؟
 الف) جگر ب) قلب ج) مغز د) طحال
- ۵۶ پند «اگر چه دشوار بود، علم طب طلب کنید»، منتسب به بار عام کدامیک از فرومانروایان ساسانی می‌باشد؟
 الف) خسرو انوشیروان ب) اردشیر بابکان ج) شاپور اول د) یزدگرد اول
- ۵۷ کدام گزینه ترجمه صحیح عبارت فارسی زیر می‌باشد؟
 «مرد فاضلی بود. حنین او را می‌ستود و از ترجمه‌اش راضی بود. او در ترجمه، شیوه حنین را دنبال می‌کرد».
 الف) کان هو رجل فاضل ویدعوه حنین فی الترجمة و یسیرفی أسلوب حنین.
 ب) هو رجل عالم. کان یشوقه الحنین فی الترجمة و فی التقليد منه.
 ج) کان رجلاً فاضلاً. أثنی علیه حنین ورضی نقله وقلده فیه.
 د) هو رجل فاضل و یحترم علی الحنین و یحمده فی الترجمة و یقلد الحنین.
- ۵۸ عبارت زیر مربوط به کدام دانشمند و حکیم ایرانی می‌باشد؟
 «کان طبیباً عالی القدر، وافر العلم، وجیهاً فی الدولة، وکان فی خدمه السلطان علاء الدین محمد خوارزمشاه وله من الکتب: کتاب الذخیره الخوارزمشاهیة؛ کتاب الأغراض فی الطب؛ کتاب یادگار فی الطب»
 الف) الشیخ الرئیس ابن سینا
 ب) شرف الدین سید اسماعیل جرجانی
 ج) ابن رین طبری
 د) ابوبکر محمد بن زکریا الرازی
- ۵۹ ترجمه صحیح عبارت زیر کدام است؟
 «دافع بالدواء ما وجدت مدفعاً ولا تشربه إلا من ضرورة فإنه لا یصلح شیئاً إلا أفسد مثله».
 الف) دارو را تا آنجا که می‌توانی دفع کن حتی در وقت ضرورت، چون چیزی را اصلاح نمی‌کند و فقط آن را فاسد می‌کند.
 ب) دفع کردن دارو را خوب نیافتی ولی آن را در وقت ضرورت مصرف کردی، چون نه تنها اصلاح کننده خوبی نیست بلکه فاسد کننده هم است.
 ج) تا می‌توانی از خوردن دارو بپرهیز و جز به هنگام ضرورت آنرا مصرف نکن، زیرا دارو چیزی را بهبود نمی‌دهد مگر آنکه چیز دیگری را فاسد کند.
 د) تا می‌توانی دارو را از خود دور نگهدار و در مواقع ضروری آن را بنوش، چون بیماری را اصلاح می‌کند و از فاسد شدن آن جلوگیری می‌نماید.

۶۰ کدام گزینه برای جایگزینی واژگان به ترتیب در جاهای خالی متن زیر مناسب می‌باشد؟ (به ترتیب از راست به چپ)
 «... الطیفوری کان حسن ...، طیب الحدیث، علی لکنه... کانت فی لسانه شدیدة لأنّ مولده کان فی بعض...»

کسکر کان من أخطى خلق الله عند الهادی.

(الف) قُری، عبدالله، سوادیه، العقل،

(ب) عبدالله، العقل، سوادیه، قُری،

(ج) سوادیه، قُری، العقل، عبدالله،

(د) العقل، قُری، سوادیه، عبدالله،

۶۱ ترجمه صحیح عبارت زیر کدام است؟

«لیس فی الجماعة من یقدر علی الکلام مع بختیشوع بن جورجس، لانه کون الکلام هو وأبوه، وجنسه فلاسفة.»

(الف) در میان این جمع کسی نیست که بتواند با بختیشوع پسر جورجس گفتگو نماید، زیرا او و پدرش آفریننده کلام و ذاتاً فیلسوف هستند.

(ب) این جماعت نمی‌توانند با بختیشوع بن جورجس روبرو شوند، چون او و پدرش هم کلام هستند و هم فلسفه هستند.

(ج) معلوم نیست که در این جماعت کسانی باشند که با بختیشوع پسر جورجس سخن بگویند، چون او و پدرش را صاحب کلام و فلسفه می‌دانند.

(د) کسانی که قادر به سخن گفتن با بختیشوع نیستند به سبب آن است که از کلام و فلسفه او و پدرش به دور می‌باشند.

۶۲ متن زیر گزیده شرح حال کدام دانشمند است؟

«کان یعمل فی دقّ الأدوية فی بیمارستان جندی شابور وهو لا یقرأ حرفاً واحداً بلسان من الألسنة إلا أنه عرف الأمراض وعلاجها وصار بصيراً بانتقاد الأدوية فأخذه جبرائیل بن بختیشوع فأحسن إليه. وهو خدم المرصی بالبیمارستان ثلاثین سنة. وكان أعجمی اللسان ولكنّه کان بصیراً بالعلاج، کثیر التجارب.»

(الف) اسحاق بن علی الرهاوی

(ب) ماسویه أبو یوحنا

(ج) بوبکر محمد بن زکریا الرازی

(د) ابومنصور الحسن بن نوح القمری

۶۳ گزینه صحیح مربوط به متن زیر را انتخاب کنید:

«یوحنا بن سراپیون وجميع ما ألف سريانی. وكان والده سراپیون طبيباً من أهل باجرمی. وخرج وكداه طبيبين فاضلين وهما: يوحنا وداوود. وله من الكتب كناهه الكبير اثنتا عشرة مقالة وكناشه الصغیر وهو المشهور سبع مقالات. ونقله الحدیثی الكاتب لأبی الحسن بن نفیس المتطبب فی سنة ثمان عشرة وثلاثمائة.»

(الف) حدیثی یوحنا را در سال ۳۱۸ هجری به سوی طبیب ابوالحسن بن نفیس منتقل کرد.

(ب) پدر یوحنا بن سراپیون، طبیبی از اهالی باجرمی بود.

(ج) دو فرزند سراپیون که پزشکان فاضلی بودند از نزد پدر بیرون رفتند.

(د) مقالات کناش کبیر و کناش صغیر ابن سراپیون جمعاً ۲۱ مقاله می‌باشد.

۶۴ معادل فارسی واژگان مشخص شده با زیر خط در کدام گزینه صحیح است؟ (به ترتیب از راست به چپ)
 «إذ اجتازوا بحانوت حجام قد وقف عليه بشر كثير. فإذا رجل قد فصدده الحجام في العرق الباسليق وقد فصدده فصدأ واسعاً وكان الباسليق على الشريان، فلم يحسن الحجام تعليق العرق فأصاب الشريان. ولم يكن عند الحجام حيلة في قطع الدم. واستعملنا الحيلة في قطعه بالرَّفائد ونسج العنكبوت والوَبَر...».

- (الف) دکان، رگی در باسلیق؛ بستن، چاره اندیشی، بانداژ، دارو
 (ب) محل، عرق کردن باسلیق، بسته شدن، راهکار، زخم کهنه، دارو
 (ج) کوچه، رگ باسلیق، آویزان، مکر، کهنه، پشم
 (د) دکان، رگ باسلیق، بستن و بند آوردن، چاره، پارچه مخصوص بستن زخم، پشم

۶۵ ترجمه صحیح برای عبارت زیر کدام است؟
 «أما الأسنان فهي أربعة: سنُّ النَّمُوِّ، وِسْنُ الوُقُوفِ، وِسْنُ الانحطاطِ مع بقاء القوَّة، وِسْنُ الشَّيْخُوخَةِ».

(الف) دوران سنین انسان چهار تاست: دوره رشد، دوره توقف، دوره سقوط و از بین رفتن قوا و دوره فرسودگی
 (ب) عمر انسان چهار گونه طی می‌شود: یا رشد، یا توقف، یا انحطاط و سقوط، و یا پیری
 (ج) دوران سن آدمی دارای چهار مرحله است: دوره بالندگی، دوره پایدگی، دوره میانسالی، دوره پیری
 (د) انسان چهار گونه عمر می‌کند: گونه کودکی، گونه جوانی، گونه میان سالی و گونه پیری

۶۴ جاهای خالی در متن زیر را با انتخاب گزینه صحیح کامل کنید: (به ترتیب از راست به چپ)
 «فإنَّ الجبلَ متی کانَ فی ... الجَنُوبِ کانَ هواءُ البلدِ أبردَ ومتی ... فی ناحیةَ الشَّمالِ کانَ ... ومتی کانَ ... فی ناحیةَ الجَنُوبِ کانَ ... البلدِ أسخنَ ومتی کانَ فی ناحیةَ ... کانَ أبردَ».

- (الف) البحر، کان، أسخن، ناحیة، هواء، الشَّمال
 (ب) هواء، البحر، کان، الشَّمال، أسخن، ناحیة
 (ج) ناحیة، کان، البحر، أسخن، هواء، الشَّمال
 (د) ناحیة، کان، أسخن، البحر، هواء، الشَّمال

۶۵ ترجمه واژگان و اصطلاحات زیر در کدام گزینه صحیح است؟ (به ترتیب از راست به چپ)
 «العروق الضوَّارب - الجشَاء الحامضُ - اللّحیة - الطُّفُّر - حجابُ الصِّدر - الدِّماغ - مائیةُ الدِّمِّ ودُّسومته»

- (الف) رگ‌های تنیده - گوارش ترش - ریش - ناخن - دیافراگم - مغز - خونابه و غلظت آن
 (ب) شریان‌ها - نان خورش ترش - محاسن - پیروز - پرده سینه - بینی - خون آبکی و آلوده
 (ج) رگ‌های جهنده - آروغ ترش - ریش - ناخن - پرده دیافراگم - مغز - آب خون و چربی آن
 (د) رگ‌های جهنده - آلوی ترش - زنده - ناخن - پرده شکمی - مغز - آب خون و چرک آن

۶۵ ترجمه صحیح عبارت زیر از رازی کدام گزینه می‌باشد؟
 محمد بن زکریا الرازی: «ما اجتمع الأطباء عليه، وشهدَ عليه القیاسُ، وعضدته التجربةُ، فلیکن أمانک، وبالضدِّ».

(الف) آنچه را که پزشکان همه در آن اتفاق نظر دارند و قیاس بر درستی آن گواهی می‌دهد و آزمایش نیز پشتیبان آن هست، پس آن را راهنمای خود قرار بده؛ و به عکس.
 (ب) آنچه که مورد تأیید همه پزشکان است و عقل و قیاس و تجربه هم تأیید می‌کنند الگو بوده و با ضد آن باشد.
 (ج) اجتماع پزشکان و شهادت آنها بر قیاس و تجربه مورد قبول تو باشد و بر عکس آن پیامد خوبی ندارد.
 (د) پزشکان بر آن اجتماع نکردند و قیاس به آن شهادت داد و تجربه معاضدت نمود که باید در پیش‌روی تو باشد نه عکس آن باشد.

۶۹ با توجه به مفهوم متن زیر، گزینه غلط کدام است؟
 «وَدَخَلَ إِلَيْهِ رَجُلٌ مِّنْزَفٍ يَّعْرِقُ دَمًا فِي زَمَنِ الصَّيْفِ فَسَأَلَ تَلَامِيذَهُ وَكَانُوا قَدَرُ خَمْسِينَ نَفْسًا فَلَمْ يَعْرِفُوا الْمَرَضَ فَأَمَرَهُ أَنْ يَأْكُلَ خَبْزَ شَعِيرٍ مَعَ بَاذَنْجَانٍ مَّشْوَى، فَفَعَلَ ذَلِكَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فَبَرَأَ. فَسَأَلَهُ أَصْحَابُهُ عَنِ الْعِلَّةِ فَقَالَ: إِنَّ دَمَهُ قَد رَقَّ وَ مَسَامَهُ قَدْ تَفْتَحَتْ».

- (الف) برای درمان بیماری، مریض باید نان جو و بادمجان بریان شده تناول می نمود.
 (ب) علت بیماری رقیق شدن خون و گشاد شدن منافذ پوست بود.
 (ج) بیمار پس از سه روز بهبودی یافت.
 (د) شاگردان که بالغ بر پنجاه نفر بودند، بیماری را تشخیص دادند.

۷۰ کدام گزینه در رابطه با متن زیر صحیح می باشد؟
 «وَإِنِّي لَأَعْرِفُ رَجُلًا آخِرَ سَقَطٍ مِّنْ دَابَّةِ فَتَهَشَّمْ ثُمَّ عَوَّلَجَ مِنْ جَمِيعِ مَا كَانَ نَالَهُ خَلَا إِصْبَعَيْنِ مِنْ أَصَابِعِ كَفِّهِ وَهُمَا الْخَنْصَرُ وَالْبَنْصَرُ بَقِيَّتَا خَدْرَتَيْنِ زَمَانًا طَوِيلًا وَكَانَ لَا يَحْسُ بِهِمَا كَثِيرٌ حَسًّا وَلَا يَمْلِكُ حُرُكَتَهُمَا عَلَيَّ مَا يَنْبَغِي وَكَانَ مِنْ ذَلِكَ أَيْضًا شَيْءٌ فِي الْوَسْطَى».

- (الف) مردی از چهارپای خود افتاده و بدنش خرد شده بود.
 (ب) دو انگشت خنصر و بنصر او کاملاً درمان شده بودند.
 (ج) انگشت میانی او اهمیت چندانی برایش نداشت.
 (د) انگشتان آن مرد بی اختیار در حرکت بودند.

تاریخ و فلسفه علم

۷۱ تعریف علم بر حسب وضع و مقام معرفت شناسی بر چه مقوله ای قرار می گیرد؟
 (الف) طریقه‌ی دانستن و توجیه دانش
 (ب) زنجیره‌ی رویه‌ها و راه کارها (یعنی علم=علم تجربی)
 (ج) فناوری کاربرد دانش نظری در حل مسائل عملی
 (د) احکام کلی و صوری

۷۲ کدامیک از اقوام دوران باستان ریاضیات را در نجوم به کار گرفتند و توانستند حل معادلات از روش‌های جبری و معادلات درجه‌ی دوم را انجام دهند؟

- (الف) مصریان (ب) بابلی‌ها (ج) سومری‌ها (د) یونانی‌ها

۷۳ مظهر تغییر تأکید فلسفه‌ی یونانی از طبیعیات به سوی سیاست و اخلاق کیست؟

- (الف) افلاطون (ب) سقراط (ج) ارسطو (د) افلوپین

۷۴ بنیان‌گذار فلسفه‌ی رواقی که بود؟

- (الف) زنون (ب) کلئانتس آسوسی (ج) کروسپیوس صولی (د) پارمنیدس

- ۷۵ تفاوت عمده‌ی یونانیان با روش‌های ریاضی مصریان و بابلی‌ها در چه بود؟
 الف) استفاده از هندسه مجرد روش‌های صوری استنتاج و استدلال
 ب) روش‌های صوری استنتاج و استدلال
 ج) اعداد اصم
 د) تمام موارد فوق
- ۷۶ در تمدن یونان باستان خدای پزشکی چه نام داشت؟
 الف) ابقراط (ب) جالینوس (ج) آسکلیپوس (د) هروفیلوس
- ۷۷ کدام پزشکی یونانی سعی داشت تا بین فلسفه و پزشکی وحدت ایجاد کند؟
 الف) بقراط (ب) جالینوس (ج) اراسیستراتوس (د) هروفیلوس
- ۷۸ سیسرون (۴۳-۱۰۶ ق م) سیاست‌مدار رومی تحت تأثیر چه گرایش‌های فکری و فلسفی بود؟
 الف) شکاکانه‌ی مکتب افلاطونی
 ب) مثل افلاطونی
 ج) فلسفه اخلاق ارسطو
 د) اصل‌ها و قضیه‌های فلسفی ارشمیدس
- ۷۹ کتاب مشهور تاریخ طبیعی از کیست؟
 الف) کلسوس (ب) پلینی بزرگ (ج) سنکای رواقی (د) ویتروویوس
- ۸۰ نسطوریان با آزار و اذیت کلیسای بیزانس (کلیسای ارتدکس)، کدام شهرهای ایران را مرکز علمی خویش قرار دادند؟
 الف) ادسا و جندی‌شاپور
 ب) نصیبین و جندی‌شاپور
 ج) ادسا و نصیبین
 د) هیچکدام
- ۸۱ نظریه درباره رؤیت اجسام که در آن نور از جسم مورد رؤیت به چشم می‌رسید، نخستین بار از سوی کدام دانشمند بزرگ ارائه گردید؟
 الف) ابن هیثم (ب) فرغانی (ج) خوارزمی (د) ابوریحان بیرونی
- ۸۲ اولین دانشگاه در اروپا چه نام داشت؟
 الف) دانشگاه رُم (ب) دانشگاه پاریس (ج) دانشگاه آکسفورد (د) دانشگاه بولونیا
- ۸۳ اولین کسی که فلسفه‌ی طبیعی و مابعد الطبیعه ارسطو را در پاریس درس داد که بود؟
 الف) فرانسیس بیکن (ب) راجر بیکن (ج) دکارت (د) بوناونتوره
- ۸۴ پایه‌گذار اصلی ارسطوگرایی در مسیحیت کیست؟
 الف) بوناونتوره (ب) آلبرت کبیر (ج) توماس آکویناس (د) کنستانتین آفریقی

۸۵ مفهوم رنسانس (نوزایی دانش) توسط کدام مورخ به عنوان دورانی تاریخی ابداع گردید؟

(الف) پیر دوئم

(ب) چارلز هومر هاسکینر

(ج) یاکوب کریستوف بورکهارت

(د) لین ثورندایک

۸۴ کدامیک درباره دیدگاه‌های کلاسیک ناظر به علم نادرست است؟

(الف) از دیدگاه تجربه‌گرایان، تجربه ریشه و منشأ همه معارف است، اما در مقام کشف و نه در مقام توجیه

(ب) از دیدگاه عقل‌گرایان، تجربه هر چند منبعی اولیه برای شکل‌دهی معرفت است، اما تنها منبع آن نیست

(ج) از دیدگاه جمعی گرایان علمی بودن در یک حوزه معرفتی، در به رسمیت شناخته شدن آن توسط جامعه متخصصان است

(د) از دیدگاه عقل‌گرایان اصول بدیهی، ضروری و کلی‌اند که پشتوانه معرفت علمی قرار می‌گیرند

۸۳ کدام دو آموزه به پوزیتیویست‌های منطقی نیمه نخست قرن بیستم مرتبط می‌شود؟

(الف) نزدیکی به حقیقت، تعین ناقص

(ب) اصل یکنواختی طبیعت، تحلیل تجربه‌گرایانه از علّیت

(ج) تمایز احکام تحلیلی از ترکیبی، نظریه تحقیق‌پذیری معنا

(د) اصل تحقیق‌پذیری تجربی، قابل تجدید نظر بودن جملات تحلیلی

۸۲ کدامیک از گزاره‌های زیر درباره انواع استدلال نادرست است؟

(الف) استنتاج قیاسی استدلالی است که در آن، با فرض درستی مقدمات درستی نتیجه تضمین شده است.

(ب) استقرا فرایند گذار و انتقال از احکام کلی به جزئی است.

(ج) در استنتاج قیاسی معتبر، نمی‌توان مقدمات را درست ولی نتیجه را نادرست فرض کرد.

(د) در استنباط استقرایی، نتیجه در دل مقدمات مستتر نیست و انتقال از مقدمات به نتیجه با افزایش محتوا و کسب نتایج تازه همراه است.

۸۱ کدام عبارت نمایانگر دیدگاه هیوم درباره علّیت نیست؟

(الف) رابطه علی میان دو هویت یا دو رویداد معرفتی پیشینی است.

(ب) تنها هنگامی می‌توان انتظام‌های گذشته را به حال یا آینده تسری داد که ردپایی از علّیت در آنها به چشم بخورد.

(ج) تداوم و استمرار رابطه میان علّت و معلول امری کاملاً امکانی و غیر ضروری است.

(د) هر گونه تعمیم علی به آینده منوط به داشتن فرض «یکنواختی طبیعت» است.

۹۰ در باب استقرا و تأیید کدام گزاره درست نیست؟

(الف) به تعبیر گیلبرت هارمن هرگاه استقرای شمارشی موفق انجام می‌دهیم، از نوع کلی‌تری استنباط محتوا افزا یعنی IBE استفاده می‌کنیم.

(ب) کارل همپل در مقاله «مطالعاتی در باب منطق تأیید» ملاک نیکو را برای تأیید استقرایی با شواهد مثبت ارائه می‌کند.

(ج) رایشنباخ با نقد دیدگاه پوزیتیویست‌های منطقی این تمایز را که علم علاوه بر مقام کشف/اکتشاف جنبه دیگری به نام مقام توجیه/داوری دارد، نمی‌پذیرد.

(د) رودولف کارناپ در کتاب «ساختار منطقی جهان»، قواعد ساخت و قواعدگذار را به عنوان قواعد حاکم بر زبان علم عرضه می‌کند.

۹۱ در باب گرایش نظری فیلسوفان کدام نادرست است؟

الف) کارل همپل نو - تجربه‌گرا

ب) کارل پوپر - استقراگرا

ج) رنه دکارت - عقل‌گرا

د) ایمره لاکاتوش - کل‌گرا

۹۲ درباره قوانین طبیعت کدام گزاره نادرست است؟

الف) بر اساس دیدگاه قوانین به مثابه انتظام، قوانین همان یکنواختی‌های مشاهده شده در طبیعت هستند.

ب) در دیدگاه قوانین به مثابه کلیات قانون طبیعی با رابطه ضرورت طبیعی میان چند کلی تناظر دارد.

ج) درتسکی و مکی در دفاع از رویکرد انتظام به شرطی‌های خلاف واقع متمسک شده‌اند.

د) از مشکلات دیدگاه انتظام این است که همه قضایایی را که شکل کلی دارند، حتی اگر درست هم باشند، نمی‌توان قانون دانست.

۹۳ کدام گزینه نمایانگر ملاک‌های اخلاق هنجاری (دیوید) رزنیک درباره علم است؟

الف) عینیت، احترام به قانون، برخورد انسانی با سوژه‌های غیر انسان، حفاظت از منابع تحقیق

ب) گشودگی، احترام به همکار، مبارزه با امپریالیسم اخلاقی، افزایش اعتماد عمومی به دانشمندان

ج) احترام به سوژه‌های انسانی، تخصیص عادلانه اعتبار و بودجه، باز بودن منابع و داده‌ها بر روی همه، صداقت و راستی علمی

د) حفاظت از منابع تحقیق، آزادی در برابر قوانین عمومی، مراقبت و حفاظت از دارایی‌ها، عدم محدودیت در آزمایش‌های علمی

۹۴ کدام گزینه درباره تبیین علمی نادرست است؟

الف) همپل با همکاری اوپنهایم الگوی استنتاجی قانونی را در باب منطق تبیین ارائه نمود.

ب) تبیین فعالیتی است که با انجام دادن آن، از معرفت به درستی یک گزاره به فهم اینکه چرا وضعیت امور به گونه‌ای نیست که آن گزاره درست باشد، رهنمون می‌شویم.

ج) از دیدگاه کارل همپل شکل منطقی «تبیین» و «پیش‌بینی» یکی است.

د) مطابق دیدگاه فیلیپ کیچر تلاش برای دستیابی به یک نظریه علی برای تبیین اشتباه است.

۹۵ در باب ابزارگرایی علمی کدام گزینه درست نیست؟

الف) ابزارگرایان هدف نظریه‌های علمی را صرفاً به دست دادن پیش‌بینی‌های مشاهده‌تی موفق می‌دانند.

ب) مقدمه آندریاس اوزیاندِر بر کتاب «در باب چرخش افلاک آسمانی» کوپرنیک، رویکردی ابزارگرایانه به علم دارد.

ج) ابزارگرایان هدف علم را ارائه نظریاتی می‌دانند که به لحاظ تجربی دارای کفایت‌اند و به خوبی از عهده پیش‌بینی و طبقه‌بندی پدیده‌های مشاهده‌تی بر می‌آیند.

د) از دیدگاه ابزارگرایی این طور نیست که امور نامشاهدتی و هویات نظری در جهان خارج نباشند.

۹۴

در باب واقع‌گرایی علمی کدام گزینه درست نیست؟

الف) واقع‌گرایان معرفتی کسانی‌اند که بهترین نظریه‌های علمی موجود را که درجه تأیید بالایی دارند، تقریباً درست می‌دانند.

ب) ادعای اصلی واقع‌گرایی متافیزیکی این است که جهان دارای ساختاری عینی و مستقل از ذهن مُدرک است.

ج) از دیدگاه واقع‌گرایی دلالت شناختی، نایست‌گمان کرد که احکام و ادعاهای علمی دلالت تحت‌اللفظی دارند و توصیفات دربارۀ جهان خارج هستند.

د) در رویکرد واقع‌گرایانه تجربه‌گرایی تقلیلی، احکام و اظهارات، شامل هویت نظری بی‌معنا نیستند، بلکه تا آنجا معنا دارند که قابل ترجمه به احکام و اظهاراتی دربارۀ هویت مشاهده‌تی باشند.

۹۵

نسبت کدام نگاه‌شسته با نویسنده نادرست است؟

الف) ساختار انقلاب‌های علمی - توماس کوون

ب) دو حکم جزمی تجربه‌گرایی - ویلارد کواین

ج) کاوشی در خصوص فهم بشری - نوام چامسکی

د) استنباط بهترین تبیین - پیتر لیپتن

۹۸

در نقد دیدگاه ابطال‌گرایی کدام گزاره نادرست است؟

الف) آموزه دوئیم-کواین مبنی بر اینکه نظریات علمی به تنهایی در محکمه آزمایش حاضر نمی‌شوند، ابطال‌گرایی را با مشکل مواجه می‌کند.

ب) از دیدگاه لاکاتوش فقدان دو عنصر تأیید و نظریه رقیب از کاستی‌های ابطال‌گرایی به شمار می‌رود که بایستی در تفسیر علم لحاظ گردد.

ج) خصلت کل‌گرایانه علم باعث می‌شود با وجود یک شاهد ابطال‌کننده، نظریه ابطال نشود و فقط لزوم اعمال تغییر مناسب در یکی از قسمت‌های شبکه باور را ایجاد می‌کند.

د) آزمون قاطع یا سرنوشت‌ساز مانند آزمایش نور فوکو، تأیید‌کننده دیدگاه ابطال‌گرایی است و دوئیم و هویگنس با ردّ این آزمایش، در نظریه ابطال‌گرایی تردید کرده‌اند.

۹۹

دربارۀ مسئله تحدید (demarcation) کدام عبارت نادرست است؟

الف) شبه علم آن دسته‌ای از دعاوی غیر علمی است که با زبانی زرق و برق دار و در جامه دعاوی علمی مطرح می‌شود.

ب) کتاب اربابۀ خدایان فون دنیکن در باره بناهای باقی مانده دوره باستان مصداقی از شبه علم بر شمرده شده است.

ج) مایکل روز در ارائه ملاک برای علم بودن یک دیدگاه به آزمون پذیرایی تجربی، ابطال پذیرایی و موقتی بودن نتایج اشاره کرد.

د) آفرینش‌گرایان با تکیه بر نظریات لرد کلونین، «زمان روان‌زیست‌شناسی» را به عنوان حوزه‌ای نوپا در مطالعه دیده‌های انسانی و کیهانی معرفی نمودند.

۱۴

کدام گزینه از آموزه‌های اندیشه‌ای توماس کوون نیست؟

- الف) پارادایم مجموعه‌ای از نظریات، باورها، مسائل و روش‌های مشترک میان جامعه علمی است که شکل‌گیری هر حوزه از فعالیت علمی منوط به بروز آن است.
- ب) طرد پارادایم قدیم و پذیرش پارادایم جدید، تحولی گسسته است که سبب انقلاب علمی می‌شود.
- ج) تاریخ علم نه صحنه تغییر نظریات، بلکه صحنه تغییر برنامه‌های پژوهش علمی (SRP) است که خود از هسته اصلی و راهنمون سلبی و ایجابی تکون می‌یابد.
- د) هیچ استدلال منطقی، تجربی و عقلانی محضی برای اثبات برتری یک پارادایم بر دیگری وجود ندارد و انتخاب پارادایم به عواملی همچون سادگی، توانایی برآوردن نیازهای جامعه و توانایی حل نوعی خاص از مسائل بستگی دارد.

موفق باشید

کلید اولیه

کلید نهایی

تاریخ علوم پزشکی

توجه! اگر این پاسخنامه متعلق به شما نیست، مسئول جلسه را آگاه سازید. پاسخ سئوالات باید با مداد مشکی نرم و پررنگ در بیضی مربوطه مطابق نمونه صحیح علامت گذاری شود. نحوه علامتگذاری: صحیح ● غلط ○

لطفاً در این مستطیل ها هیچگونه علامتی ننسید.

۱	۵۱	۱۰۱	۱۵۱	۲۰۱	۲۵۱
۲	۵۲	۱۰۲	۱۵۲	۲۰۲	۲۵۲
۳	۵۳	۱۰۳	۱۵۳	۲۰۳	۲۵۳
۴	۵۴	۱۰۴	۱۵۴	۲۰۴	۲۵۴
۵	۵۵	۱۰۵	۱۵۵	۲۰۵	۲۵۵
۶	۵۶	۱۰۶	۱۵۶	۲۰۶	۲۵۶
۷	۵۷	۱۰۷	۱۵۷	۲۰۷	۲۵۷
۸	۵۸	۱۰۸	۱۵۸	۲۰۸	۲۵۸
۹	۵۹	۱۰۹	۱۵۹	۲۰۹	۲۵۹
۱۰	۶۰	۱۱۰	۱۶۰	۲۱۰	۲۶۰
۱۱	۶۱	۱۱۱	۱۶۱	۲۱۱	۲۶۱
۱۲	۶۲	۱۱۲	۱۶۲	۲۱۲	۲۶۲
۱۳	۶۳	۱۱۳	۱۶۳	۲۱۳	۲۶۳
۱۴	۶۴	۱۱۴	۱۶۴	۲۱۴	۲۶۴
۱۵	۶۵	۱۱۵	۱۶۵	۲۱۵	۲۶۵
۱۶	۶۶	۱۱۶	۱۶۶	۲۱۶	۲۶۶
۱۷	۶۷	۱۱۷	۱۶۷	۲۱۷	۲۶۷
۱۸	۶۸	۱۱۸	۱۶۸	۲۱۸	۲۶۸
۱۹	۶۹	۱۱۹	۱۶۹	۲۱۹	۲۶۹
۲۰	۷۰	۱۲۰	۱۷۰	۲۲۰	۲۷۰
۲۱	۷۱	۱۲۱	۱۷۱	۲۲۱	۲۷۱
۲۲	۷۲	۱۲۲	۱۷۲	۲۲۲	۲۷۲
۲۳	۷۳	۱۲۳	۱۷۳	۲۲۳	۲۷۳
۲۴	۷۴	۱۲۴	۱۷۴	۲۲۴	۲۷۴
۲۵	۷۵	۱۲۵	۱۷۵	۲۲۵	۲۷۵
۲۶	۷۶	۱۲۶	۱۷۶	۲۲۶	۲۷۶
۲۷	۷۷	۱۲۷	۱۷۷	۲۲۷	۲۷۷
۲۸	۷۸	۱۲۸	۱۷۸	۲۲۸	۲۷۸
۲۹	۷۹	۱۲۹	۱۷۹	۲۲۹	۲۷۹
۳۰	۸۰	۱۳۰	۱۸۰	۲۳۰	۲۸۰
۳۱	۸۱	۱۳۱	۱۸۱	۲۳۱	۲۸۱
۳۲	۸۲	۱۳۲	۱۸۲	۲۳۲	۲۸۲
۳۳	۸۳	۱۳۳	۱۸۳	۲۳۳	۲۸۳
۳۴	۸۴	۱۳۴	۱۸۴	۲۳۴	۲۸۴
۳۵	۸۵	۱۳۵	۱۸۵	۲۳۵	۲۸۵
۳۶	۸۶	۱۳۶	۱۸۶	۲۳۶	۲۸۶
۳۷	۸۷	۱۳۷	۱۸۷	۲۳۷	۲۸۷
۳۸	۸۸	۱۳۸	۱۸۸	۲۳۸	۲۸۸
۳۹	۸۹	۱۳۹	۱۸۹	۲۳۹	۲۸۹
۴۰	۹۰	۱۴۰	۱۹۰	۲۴۰	۲۹۰
۴۱	۹۱	۱۴۱	۱۹۱	۲۴۱	۲۹۱
۴۲	۹۲	۱۴۲	۱۹۲	۲۴۲	۲۹۲
۴۳	۹۳	۱۴۳	۱۹۳	۲۴۳	۲۹۳
۴۴	۹۴	۱۴۴	۱۹۴	۲۴۴	۲۹۴
۴۵	۹۵	۱۴۵	۱۹۵	۲۴۵	۲۹۵
۴۶	۹۶	۱۴۶	۱۹۶	۲۴۶	۲۹۶
۴۷	۹۷	۱۴۷	۱۹۷	۲۴۷	۲۹۷
۴۸	۹۸	۱۴۸	۱۹۸	۲۴۸	۲۹۸
۴۹	۹۹	۱۴۹	۱۹۹	۲۴۹	۲۹۹
۵۰	۱۰۰	۱۵۰	۲۰۰	۲۵۰	۳۰۰